

Zapušteno nemačko i jevrejsko groblje kod Železničke stanice u Vrbasu

Od smeća i korova se ne vidi ništa

■ Odnos prema tradiciji, istoriji, objektima jednog naroda koji ovde više ne živi, govori o stepenu kulture onih koji su sada tu.

ISSN 2466-281X

5000103535992

• • strana 7

REGIONALNI LIST

www.okonas.info

CENA 70 DINARA

BAČKA PRESS

• • Četvrtak 27. mart 2025. Broj: 0193

Medicinska laboratorija **MEDLAB**

21460 Vrbas, Save Kovačevića 81,
tel: 021/701-702, www.medlab.rs

Velika investicija u Vrbasu
**Za Gimnaziju
188 miliona**

O značaju HPV vakcine
**Delotvorna
vakcinacija**
Građani nastavljaju bojkot
**Borba protiv
visokih cena**

Članice Plesnog studija "Creative Dance Studio" Vrbas

**Zapažene na
Međunarodnom festivalu**

■ Uspešne devojčice iz Osnovne škole "Petar Petrović Njegoš"

Održan prvi zbor
gradana Vrbasa

• • strana 3

Zoltan Varga

**Od zanatlije
do akademskog
umetnika**

• • strana 9

Redakcijski komentar

Društvene promene

Poslednjih meseci rekli bi sociolozi, naše društvo je u stalnom kretanju, što kao zakonomernost svakog društva izaziva i izvesne - razne promene.

O stalnosti promena, važnosti i značaju, sud će doneti vreme. One se izvesno je bave, pre svega, moralnim i etičkim normama, koje moramo priznati ovde kao da su bile izumrle.

Ovo daje snagu i hrabrost na revitalizaciji i rekovalenciji društva, koje je reklo bi se ostalo bez sistema vrednosti, čak nesposobno da uspostavi neki novi sistem koji bi bio okosnica društva, koje je evidentno bolesno bez neke okosnice ili kriterijuma vrednosti.

Ne može sve biti baš opseна, ne može sve biti hipnoza, zato sada po prvi put čujemo reči empatija, solidarnost... ne samo da ih čujemo nego sve više vidimo i znamo da ih ima na delu.

Znamo čemu to treba da zahvalimo, eto i to je posledica društvenih kretanja, koja su znamo ko i kako je pokrenuo.

Masovni pokreti mlađih svuda, širom zemlje, govore o solidarnosti, podršci o jednom društvu koje treba da bude pravednije i bolje za sve njegove članove, jedinke ovog društva.

Ne možemo kao ljudi biti sondirani kao članovi ovoga,

onoga, udruženja, partije, grupacije svi smo mi članovi društva koje treba da se okuplja oko zajedničkog sistema vrednosti koji garantuju, razvoj i prosperitet društva i svakog njegovog pojedinca, bez diskriminacije, diskreditacije, izolacije...

Društvena kretanja pokrenula su i običnog gospodina građanina, koji je davno to prestao da bude, samleven sistemom na snazi, ali delimično i svojom krivicom, a on je okosnica sistema društva, predstavničke demokratije koja danas važi za svako društvo u svetu.

Gospodin građanin kao da je zahvaljujući ovim kretanjima koja su pokrenuli mlađi, kao da je shvatio koliko je važan kao čovek, kao pojedinac i uspravio se, tražeći konačano da i on u predstavničkoj demokratiji u kojoj se ovde radi tobož u njegovo ime i sam učestvuje i odlučuje.

Biće teško izboriti se snaći u svemu tome, uneti u sve više moralnosti, istine, pa i duše, jer za pokret koji traje i izaziva i stvara društvene promene, lepe se i oni drugi, koji se uvek lepe jer imaju talenat da uvek budu "in", a sada je veoma zarazno ne biti u pokretu mlađih.

Njih nikada nismo uspeli da se sačuvamo.

Pre 26 godina 24. marta izvršena je NATO agresija na SR Jugoslaviju

Sećanje na stradanje

■ **Pre 26 godina začule su se prve sirene koje su najavile NATO agresiju na Srbiju, odnosno tada su na Saveznu Republiku Jugoslaviju i pale prve bombe.**

Za 11 nedjelja, prema procenama, poginulo je oko 2.500 civila od čega 89 nevine dece, i oko 1.000 vojnika i policijsaca.

U bombardovanju, koje je trajalo 78 dana, teško su oštećeni infrastruktura, prirodnici objekti, zdravstvene ustanove, medejske kuće, spomenici kulture i vojni objekti. Napadi na Jugoslaviju počeli su 24. marta 1999. na osnovu naredjenja tadašnjeg generalnog sekretara NATO-a Havigera Solane, a Vlada SRJ je iste noći proglašila ratno stanje.

Akcija NATO usledila je posle neuspešnih pregovora o rešenju krize na Kosovu u Rambujeu i Parizu, februara i marta 1999. godine.

Bombardovanje Jugoslavije okončano je 10. juna, usvajanjem Rezolucije 1244 Saveta bezbednosti UN. Dan ranije, predstavnici Vojske Jugoslavije (VJ) i NATO potpisali su u Kumanovu Vojno-tehnički

sporazum, kojim je precizirano povlačenje snaga VJ sa Kosova i ulazak u pokrajину medjunarodnih vojnih trupa što se dogodilo već 12. juna. Odluka o bombardovanju tadašnje SRJ doneta je, prvi put u istoriji, bez odobrenja

Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija, a naredbu je tadašnjem komandantu savezničkih snaga, američkom generalu Vesliju Klarku, izdao generalni sekretar NATO-a Haviger Solana.

Bombardovan most u Vrbasu i predajnik Radio Vrbasa

NATO bombarderi ispalili su projektile na most u Vrbasu 13. maja u 22:42 sata. Tom prilikom velika oštećenja pretrpeli su obližnji stambeni objekti, a evidentirana je šteta i na vrtićima, školama, ambulantima, Centru za fizičku kulturu, verским i drugim objektima. Velika oštećenja od oko 1.000 kvadratnih metara polomljenih stakala, pretrpeo je i objekat Srednje stručne škole „4. juli“. Te noći, glavni nosač mosta sa kolovoznom i pešačkom trakom slomljen je po sredini i srušen je u kanal DTD. Čelična noseća konstrukcija mehanizma za podizanje mosta na levoj obali urušena je u kanal u potpunosti, dok je desna nakrivljena i sletela sa oslonca. Delovi mosta nalaženi su i na 300 metara udaljenosti, pisao je list „Glas“. Vrbaški most obnovila je Republička direkcija za obnovu zemlje zahvaljujući donatoru Kulskoj banci. Obnovljeni most otvoren je 20. oktobra 1999. u čast Dana oslobođenja Vrbasa. U bombardovanju stradao je i antenski stub Radio Vrbasa, ali nakon ospozobljavanja predajnika Radio Vrbas je radio sve vreme bombardovanja. Radio je ugašen 2015. godine, pa je „volje“ oživeo prošle godine.

Dan žalosti

Povodom smrti mladog Zmajevčanina Vukašina Crnčevića, koji je povređen u nesreći na Železničkoj stanici u Novom Sadu, nedjelja, 23. marta, proglašena je za Dan žalosti u opštini Vrbas. U Danu žalosti zastave Republike Srbije, AP Vojvodine i opštine Vrbas bile su spuštene na pola koplja.

Tišina u Zmajevu

Foto: Laslo Kiš

Građani Zmajeva svakog petka odaju počast stradalima na Železničkoj stanici u Novom Sadu. Prošlog petka 21. marta čutnja je trajala duže. Tog dana preminio je njihov sugrađanin Vukašin Crnčević (18), šesnaesta žrtva pada nadstrešnice na Železničkoj stanici u Novom Sadu.

Protestanti na mostu u Vrbasu

Godišnjica bombardovanja

Protest u Vrbasu održan je 24. marta, na 26. godišnjicu od početka bombardovanja Savezne Republike Jugoslavije. U tišini koja je trajala 17 minuta, okupljeni građa-

ni odali su počast stradalima od pade nadstrešnice na Železničkoj stanici u Novom Sadu i žrtvama NATO bombardovanja.

Prvi zbor građana održan u Vrbasu 22. marta

■ Jedan od donetih zaključaka jeste da naseljena mesta formiraju sopstvene zborove.

Na platou ispred starog bioskopa "Sloboda", u subotu 22.marta održan je prvi zbor građana u Vrbasu. Na samom početku zbor je otvorio moderator, koji je uputio okupljene građane u razlog okupljanja , a to je podrška

studentima u njihovo borbi za pravnu državu. Predložen je način funkcionisanja zbara gde je student fakulteta FTN, u Novom Sadu Jovan Savić pojasnio građanima kako plenumi na njihovim fakultetima funkcionišu, i da bi

po to tom principu trebali i zborovi da se organizuju. Između ostalih, donet je zaključak da naseljena mesta formiraju sopstvene zborove. "Vrbas održava jedan zbor dok se ne steknu uslovi da se oforme zborovi po mesnim zajednicama".

Između ostalog, zatraženo je da se u dogovoru sa prosvetnim radnicima osmislje aktivnosti koje bi imale za cilj podršku kako prosvetni radnici ne bi podnosili toliki pritisak – da se osmisli način prikupljanja finansijskih sredstava namenjena za njih. Najavljen je da će sledeći zbor biti održan u subotu, 29.marta u 17 časova.

Susret Vrbašana i Kuljana na pola puta

Nastavljeni protestni skupovi u svim mestima

Protesti koji se održavaju širom Srbije, održavaju se u Vrbasu, Kuli, Srbovanu i okolnim mestima.

U Vrbasu je protest održan 20.marta istog dana kada se održavala sednica Skupštine opštine, koja je počela u 10h, a završila se sat posle ponoći, jer dnevni red nije usvojen pre toga.

Već sutradan održan je novi

protest, zapravo protestna šetnja Vrbašana i Kuljana koji su se našli na pola puta. U Srbovanu se sednica lokalnog parlamenta održala takođe 20. marta, završena je za nekoliko sati, a za vreme trajanja sednice, okupljeni protestanti ispred zgrade SO Srbovan pravili su buku.

Građani vode borbu protiv visokih cena

Uprkos bojkotu cene rastu

■ Rast cena robe i usluga u Srbiji se nastavlja, uprkos tome što građani vode borbu protiv visokih cena bojkotom trgovinskih lanaca.

Borba građana je samostalna, jer državne institucije, pre svega Komisija za zaštitu konkurenčije i dalje čuti o ranije pokrenutom postupku protiv četiri trgovinska lanca o mogućem dogovaranju cena. Podaci RZS pokazali su prošle nedelje da je inflacija u februaru i dalje bila visoka i iznosila je 4,5 odsto, što je na gornjoj granici cilja NBS koji iznosi tri plus minus 1,5 odsto. Bazna inflacija, koja isključuje cene hrane i energenata, u februaru je bila još viša i iznosila je čak 5,6 odsto. Uprkos visokoj inflaciji, ministar finansija Siniša Mali rekao je na nedavno održanom Kopaonik biznis forumu da Srbija, u odnosu na prošlogodišnji forum, danas više nema problem inflacije. „To je po meni veoma važno, prošle godine smo pričali o tome da je inflacija visoka, da bi trebalo da je pobedimo, zatim o načinima kako

ćemo da se nosimo sa inflacijom. Tu pošast smo uspeli da rešimo i toga više nema ovde“, izjavio je nedavno mi-

nistar Mali. I guverner Jorgo-vanka Tabaković poručila je na istom događaju da je „inflacija obuzdana“.

Inflacija u Srbiji i dalje visoka

Kao razloge visoke inflacije navode se povećani troškovi za privredu kroz više plate, minimalnu zaradu, poreze, doprinose, akcize, energente, a ti troškovi se, kako bi se zadržao profit, „po starom dobrom običaju“ prelivaju na cene u prodavnicama. Ne isključuje se i mogućnost daljeg dogovaranja cena među trgovinskim lancima, jer se primećuje, da su cene pojedinih proizvoda u Srbiji drastično više nego u zemljama regionala ili Evropske unije, a reakcije Komisije za zaštitu konkurenčije i dalje nema.

Država dotira više od petine novca za penzije

Raste naplata doprinosa

■ Od početka godine do polovine marta Republički fond za penzijsko i invalidsko osiguranje (PIO) naplatio je 192,3 milijarde dinara (oko 1,64 milijardi evra) doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje, što je za 4,1 milijardu dinara više nego što je planirano i 21 milijardu dinara više nego u istom periodu prošle godine, izjavio je direktor fonda Relja Ognjenović.

On je u intervjuu za Politiku naveo i da su, uprkos rastu izvornih prihoda Fonda PIO, oni pokrili oko 72,8 odsto januarskih i februarskih penzija, da su dotacije države za nedostajuća sredstva činile 21,9 odsto, uz 5,3 odsto obaveznih transfera državi. Ognjenović je dodao i da su naplaćeni doprinosi za penzijsko i invalidsko u 2024. godini bili 15,5 odsto veći nego 2023. godine, da su oni za više od procentnog poena bili brži od rasta zarada, što se objašnjava rastom broja zaposlenih, ali da Fond PIO od kraja 2022. godine ne može samostalno, bez intervencije države, da pokrije troškove penzija. „Bez obzira na bolje izvorne prihode, činjenica je da smo od 2022. godine

imali dva puta godišnje visoke procente uskladjivanja penzija, kroz redovna i vanredna povećanja, da je od 2023. godine smanjena stopa doprinosa sa 25 na 24 odstotka, kao i da je od polovine 2024. godine prisutan

trend povećanja broja penzionera, te smo prinuđeni da se oslonimo na podršku iz budžeta“, naveo je Ognjenović. Direktor fonda dodaje da bi se budžet PIO fonda dodatno rasteretio ako bi se iz njega izmestile isplate za zdravstveno osiguranje, koje sada sa 104,74 milijardi dinara čini 8,64 ukupnih rashoda Fonda, da bi na taj način ideo državnih dotacija pao sa projektovanih 22 odsto na oko 14,6 odsto, kao i da se broj ljudi koji ide u prevremenu starosnu penziju poovećava iz godine u godinu. „Broj korisnika ovog prava povećava se iz godine u godinu i 31. decembra 2024. godine imamo ukupno 75.215 korisnika prevremene penzije“, rekao je Ognjenović.

Efektiva prošle nedelje pozvala na bojkot „Univerexporta“

Nastavlja se borba protiv visokih cena

■ Udruženje za zaštitu potrošača „Efektiva“ pozvalo je prošle nedelje na bojkot novog trgovinskog lanca zbog visokih cena, a reč je o Univerexportu.

Pozivaju potrošače da u ovom trgovinskom lancu ne kupuju do 23. marta. U objavi na društvenim mrežama, „Efektiva“ je pozvala da se ove nedelje bojkotuju i prodavnice kompanije JYSK. „Pozivamo vas da od ove nedelje ne kupujete ni u JYSK-u. Već smo imali objavu u kojoj smo pokazali da je ova kompanija povećala cenu čebadi, sa 650 na 1.000 dinara. Po sumnjali smo da je razlog tome pojačana kupovina

čebadi, posteljine, jastuka, zbog potrebe studenata“, naveli su iz „Efektive“ na društvenim mrežama. Najavili su da će u startu objasniti razloge i predstaviti objašnjenje JYSK-a. Podsetimo, do sada je održan nedeljni bojkot tri trgovinska lanca. Prve nedelje bojkotovane su prodavnice Delezea u koje spadaju Maxi i Shop&Go, naredne nedelje bojkotovane su Merkator prodavnice, a preprošle nedelje na redu je bio Lidl.

Udruženje banaka Srbije

Blagi rast kredita u februaru

■ Ukupni krediti privrede, građana i preduzetnika na kraju februara ove godine iznosili su oko 3.816 milijardi dinara, što je 0,5 odsto više nego u januaru, objavilo je Udruženje banaka Srbije.

Pozajmice privrede bile su oko 2.092 milijarde dinara i za 0,2 odsto su veće nego u januaru, a krediti preduzetnika su povećani 0,6 odsto, na oko 81,7 milijardi dinara. Dug stanovništva bankama bio je oko 1.643 milijardi dinara, što je uvećanje od 0,9 odsto. Među kreditima stanovništvu gotovinski su bili veći 0,9 odsto nego u januaru, stambeni krediti za 0,7 odsto, krediti za refinansiranje 1,9 odsto, poljoprivredni za jedan odsto, dok su potrošački smanjeni 0,1 odsto. U kašnjenju otplate na kraju februara bilo je 2,6 odsto ukupnih bankarskih pozajmica, a u januaru ih je bilo 2,5 odsto.

Saveti PSSS Vrbas

Prolećno plavo prskanje u zasadima

■ U voćnim zasadima početak proleća i viših temperatura predstavlja uvod u intenziviranje radova i primenu hemijskih tretmana. Prolećno plavo prskanje je jedno od značajnijih tretmana kojim se na samom početku vegetacije smanjuje infektivni potencijal u zasadima.

Plavo prskanje podrazumeva primenu različitih preparata na bazi bakra, kojim se voćke kupaju radi smanjenja infektivnog potencijala. Po-

slednjih godina usled promene klime i izostanka zime i niskih zimskih temperatura, ekonomski značajni patogeni prezimljuju i predstavljaju

sve veću pretnju u proizvodnji voća. Iz tog razloga zimsko i prolećno kupanje staba bakarnim preparatima u mnogome smanjuje infektivni potencijal patogena. Vreme za primenu ovog tretmana kod jabučastog voća je kraj bubrenja lisnih pupoljaka sve do fenofaze mišje uši.

Kruške se u zavisnosti od sortimenta nalaze u različitim fenofazama (početak bubrenja pupoljaka, kraj bubrenja lisnih pupoljaka pa do punog cvetanja). U cilju zaštite od čađave krastavosti (*Venturia pirina*) i bakteriozne plamenjače jabučastog voća (*Erwinia amylovora*) potrebno je primeniti hemijski tretman odgovarajućim preparatima.

Izvodi se u najtoplijem delu dana i kada nema padavina. Za ovu namenu se koristi neki od preparata na bazi bakara: Funguran OH, Evere, Kocide 2000 Bakarni oksihlorid itd. Visoke dnevne temperature koje su prisutne

Padavine najavljuju infekcije

Zasadni koštičavog voća se nalaze u različitim fenofazama od faze početka bubrenja lisnih pupoljaka (sljiva, višnja, trešnja) pa do fenofaze punog cvetanja (rani sortiment kajsije, breskva, nektarina). U ovoj veoma osjetljivoj fenofazi kada su povoljni uslovi potrebno je primeniti fungicidni tretman protiv prouzrokovaca monilioze koštičavog voća (*Monilinia laxa*). U zasadima breskve srednje kasnog i kasnog sortimenta gde nije došlo do otvaranja cvetova, potrebno je primeniti tretman nekim od registrovanih fungicida protiv prouzrokovaca kovrdžavosti lista breskve (*Taphrina deformans*), najznačajnijeg oboljenja u zasadima ovog voća.

poslednjih dana i koje se najavljuju u narednom periodu provočiraju kretanje vegetaciјe kako kod koštičavog voća

tako i kod drugih voćnih temperatura.

Tamara Pavlica, saradnik u biljnoj proizvodnji

Borovnice u fenofazi

Bakarni tretman registrovanim preparatima je potrebno primeniti i u zasadima borovnice, koje se nalaze u fenofazi početka bubrenja pupoljaka. U zasadima je završena rezidba i preseke koje su nastale rezidbom je potrebno zaštiti nekim od preparata na bazi bakra uz dodatak mineralnog ulja. Zasadi leske se u zavisnosti od sortimenta nalaze u fenofazi prvi zeleni listovi do fenofaze da se listovi odvajaju. U ovoj fenofazi je potrebno primeniti bakarni tretman da bi se sprečila infekcija bakterioznim oboljenjima na koje je leska u ovoj fenofazi osjetljiva.

RHMZ objavio upozorenje protekle nedelje

Poljoprivrednici da budu u pripravnosti

■ Republički hidrometeorološki zavod (RHMZ) izdao je upozorenje povodom aktuelnih jutarnjih mrazeva.

„Najavljeni jutarnji mrazevi mogu dovesti do oštećenja na procvetalim vrstama i sortama voća. Preporuka poljoprivrednim proizvođačima je da budu u pripravnosti tih dana i da pažljivo prate vremensku prognozu, a ako imaju mogućnosti i

da primene mere zaštite“, navodi RHMZ. Prema prognozama, u sredu i u četvrtak jutro će biti hladno sa mrazem, a u drugoj polovini sedmice porast temperaturе. Hladno vreme će biti sa slabim, ponegde i umerenim mrazem. Tokom dana pretežno sunčano uz slab promenljiv vetar, osim na istoku zemlje gde će duvati slab do umeren severozapadni. Najniža temperatura od -7 do -2 stepena, a najviša dnevna od 8 do 13 stepeni. Slab, ponegde i umeren jutarnji mraz, očekuje se još samo ponegde u četvrtak i petak, dok će dnevna temperatura biti u postepenom porastu, od petka u većini mesta od 18 do 21 stepeni.

Organska hrana

Nema sintetike, hemije i otrova

■ Organska hrana, bilo biljnog ili životinjskog porekla, iz godine u godinu je sve popularnija.

Trend organske proizvodnje je prepoznat na zapadu, a zaživeo je i u našem regionu. Imajući u vidu važnost pravilne ishrane i činjenicu da se većina štetnih materija u organizam unosi putem hrane, ne čudi sve veća težnja ljudi da jedu hranu sa organskim sertifikatom. Organska hrana je proizvedena bez hemijskih dubriva i pesticida, dok neorganski metod proizvodnje koristi sintetičke materije za proizvodnju gotovih prehrambenih proizvoda. Organska hrana nije genetski modifikovana i ne sadrži nikakve hemijske aditive za hranu ili rastvarače. Pored toga, proizvođači, takođe, mogu modifikovati neorganske prehrambene artikle na molekularnom ili genetskom nivou. Ovo omogućava proizvođačima da ukrštaju useve kako bi proizveli otpor-

nije sojeve sa većim količinama. Sintetički pesticidi koji se obično koriste u procesu

troše manje energije. Potrošači, takođe, imaju koristi od organske hrane ograničava-

proizvodnje hrane mogu naštetiti lokalnim životinjama i onečišćavaju zemljište. Pored toga, organske farme obično proizvode manje otpada i

njem izloženosti potencijalno štetnim sintetičkim proizvodima. Organska hrana sadrži više hranljivih sastojaka od hrane koja to nije.

Velika investicija

Za rekonstrukciju vrbaske Gimnazije 188 miliona

■ **Projektom rekonstrukcije Gimnazije "Žarko Zrenjanin" Vrbas, predviđeno je sređivanje učionica, kabineta i fiskulturne sale.**

Ministar za javna ulaganja Darko Glišić, predsednik opštine Vrbas Milan Glušac i predstavnik izvođača radova Dušan Ivanović potpisali su ugovor o izvođenju građevinskih radova na rekonstrukciji Gimnazije "Žarko Zrenjanin". Projektom je predviđena rekonstrukcija zgrade u koju će biti uloženo 188 miliona dinara. Ministar Glišić je naveo da veruje da će ovaj projekat biti završen u naредnih šest meseci. "Ukupna vrednost projekta je 188 miliona dinara i očekujem da bude završen za šest meseci, tako da u školskoj 2025/2026. godini dobijemo moderan obrazovni objekat. Plan predviđa sređivanje učionica, kabineta, fiskulturne sale, obezbeđivanje

najboljih uslova za rad učenika i profesora. Radi se o sveobuhvatnoj rekonstrukciji koja će 3.117 kvadrata, kolika je površina predmeta rekonstrukcije, dovesti na najviši nivo. Želim da cestitam svim građanima, ne samo opštine, jer u ovoj ustanovi se obrazuju deca iz celog regiona i ovo je jedna od tri najstarije gimnazije u Srbiji", rekao je ministar Glišić. Ugovor je u ime lokalne samouprave potpisao Milan Glušac, predsednik opštine Vrbas. "Radi se o veoma važnoj i ozbiljnoj investiciji za opštinu Vrbas i sve njene građane. Naša Gimnazija je jedna od najstarijih obrazovnih ustanova u Srbiji, školi koja je iznudila generacije i generacije najboljih stručnjaka na svim poljima, i zasluguje da bude posebno čuvana za budućnost. Objekat će biti sveobuhvatno rekonstruisan i za ulaganje je izdvojeno skoro 190 miliona dinara. Koristim priliku da zahvalim ministru Glišiću i njegovim saradnicima što su imali razumevanja i pronašli mogućnost da nam pomognu da rešimo jedan veliki problem. Ovo je kapitalno ulaganje u obrazovanje i u školsku infrastrukturu. Uz pomoć Vlade Srbije uspeli smo da u prethodnom periodu rekonstruišemo dve osnovne škole, 'Svetozar Miletić' i 'Petar Petrović Njegoš', kao i nekoliko predškolskih ustanova u Vrbasu i Bačkom Dobrom Polju, i ovo sada je

kruna projekata ulaganja u obrazovanje. Istovremeno, pažnju usmeravamo i na druge vrste infrastrukturnih ulaganja, u vodovodni i kanalizacioni sistem, u putnu mrežu, i nadam se i spremni smo da nastavimo

saradnju sa Vladom Srbije i Pokrajinskom vladom. Verujem da će Vrbas nastaviti da se gradi i razvija na korist svih građana", rekao je Glušac nakon potpisivanja ugovora.

Prijava za upis dece u PU "Boško Buha" u Vrbasu traje do 30. aprila

U toku upis dece u vrtiće

■ **Podnošenje zahteva za upis dece u predškolske ustanove i ove godine omogućeno je preko Portala eUprava putem unapređene elektronske usluge eVrtić.**

Elektronsku prijavu je moguće izvršiti pomoću usluge eVrtić koja je dostupna na Portalu eUprava svim registrovanim korisnicima Portala eID, tj.eGradanina.

Roditelji, staratelji ili hranitelji mogu iskoristiti ovu elektronsku uslugu i prijaviti dete u željenu predškolsku ustanovu u terminu trajanja konkursa, bez odlaska ni na jedan šalter. Naime, eUprava omogućava automatsko prikupljanje svih potrebnih podataka iz registra matičnih

knjiga, prebivališta i osiguranja roditelja. Ove godine uređen je i redizajn ove elektronske usluge čime je popunjavanje podataka olakšano time što je segmentirano po koracima, dok se podaci o prebivalištu popunjavaju iz šifarnika Republičkog geodetskog zavoda.

Od ovog konkursa, za decu samohranih roditelja, decu žrtava nasilja u porodici, decu sa smetnjama u psihofizičkom razvoju, kao i decu iz porodica koje koriste neki oblik socijalne zaštite, rodi-

telji, staratelji i hranitelji su u mogućnosti da u okviru elektronskog podnošenja prijave prilože dodatnu dokumentaciju kojom dokazuju navedeni status.

Isto važi ukoliko roditelji imaju specifičnosti za dokazivanje, kao što je, recimo, radno-pravni status ili je jedan od roditelja stranac. Kompletna procedura se završava elektronski, bez potrebe da se dodatna dokumentacija šalje na mejl predškolskoj ustanovi ili da se lično donosi.

Sporazum o izmirenju duga prema JKP "Komunalac"

Plaćanje vode i odnošenja smeća na rate

■ **Javno komunalno preduzeće "Komunalac" Vrbas obaveštava potrošače da je na snazi Odluka o zaključivanju sporazuma o izmirenju duga za redovne komunalne usluge na rate.**

Na lični zahtev korisnika usluga može se zaključiti sporazum o plaćanju duga na rate za potraživanja viša od 10.000 dinara, za koja nije pokrenut postupak prinudne naplate ili koja nisu predmet sudskog spora. "Neophodan uslov za zaključenje sporazuma je uplata 20 odsto od ukupnog dugovanja. Ostatak duga, u zavisnosti od iznosa, može se izmiriti na tri do 10 mesečnih rata. Ostatak duga izmiruje se na tačno utvrđen način. Dug od 10.000 dinara do 20.000 dinara isplaćuje se na tri mesečne rate, dugovanje od 20.000 dinara do 30.000 dinara izmiruje se na šest mesečnih rata, a dug od 30.000 do 50.000 na osam rata. Iznosi viši od 50.000 dinara mogu se podeliti na 10 mesečnih rata. Korisniku koji je zaključio sporazum neće se obraćavati kamata na dug po sporazumu ukoliko izvrši

svoje obaveze iz sporazuma, u suprotnom, kamate će se obračunati. Korisnik je dužan da redovno plaća rate iz sporazuma kao i tekuće obaveze, u suprotnom, gubi pravo na izmirenje duga na rate po zaključenom sporazumu. Dug po sporazumu se posebno evidentira kako bi se mogla pratiti naplata", stoji u Odluci o zaključivanju sporazuma o izmirenju duga za redovne komunalne usluge na rate.

Zapušteno nemačko i jevrejsko groblje kod stare Železničke stanice u Vrbasu

Od šume, rastinja, smeća i korova se ne vidi ništa

■ *Odnos prema tradiciji, objektima, običajima bilo kojeg naroda, govori o stepenu kulture onih koji tu trenutno žive, koriste ili ne koriste neke od objekata i mesta koja uglavnom govore o istoriji i običajima nekog mesta.*

Znamo da živimo u vremenu besparice, i oduvek smo živeli u takvom vremenu i uvek je bilo nešto preče ili važnije, recimo od uređivanja nekog groblja i grobnih spomenika, reći će neko, nekih davno preminulih ljudi, na koje su zaboravili i njihovi najbliži. Ali to svakako nije ni rešenje, ni opravdanje jer stvara ružnu sliku jednog grada i njegovih stanovnika. U poslednjem navratu ovo groblje je očišćeno, pa skoro pre deceniju, zahvaljujući Trećoj Mesnoj zajednici i njenom ondašnjem rukovodstvu koje je konkurisalo za sredstva za te namene

i dobilo pare od Pokrajine. Tada je izneseno nebrojeno kolica kako smeća, tako i korova. Od tada, nema priče o njegovom čišćenju, uređenju, sem sporadičnih priča nekih naših sugrađana, a najviše onih koji žive u neposrednoj blizini oba groblja.

A šta kaže istorija našeg grada o ovim grobljima. O jevrejskom, govori da su Jevreji koji su u 18. veku najviše bili naseljeni na razmeđi Starog i Novog Vrbasa, i tamo imali svoje prvo groblje, svoju prvu bogomolju, onog trenutka počeli da se naseljavaju u Novom Vrbasu kada je počeo da se gradi. Do pre-

seljenja prvo jevrejsko groblje je kako kaže mr Pavle Orbović, istoričar, bilo na mestu današnjeg CFK i pre gradnje ovog novog objekta je bilo izmešteno i preseljeno na novo Gradsko groblje u Vrbasu oko zajedničke grobnice. Jevreji su formirali nakon preseljenja svoje novo groblje kod Železničke stanice u Novom Vrbasu, negde polovinom 19. veka u neposrednoj blizini tada već postojećeg nemačkog groblja. Prema njegovim rečima i sinagogi, koja se nalazila na danšnjem mestu supermarketa Idea, građena je u periodu od 1914. do 1920. Srušena je delimično bombardovanjem 1944. godine, ali je služila posle toga kao učionica za osnovce - decu kolonista 1946. godine, da bi 1948. godine bila definitivno srušena (nezvanično se priča da je stradala u podmetnutom požaru), ali činjenica je da se od njenih cigala tada sazidao zadružni dom kulture (izgoreo u požaru 1991. godine pod nejasnim okolnostima, ili poznatim samo nekim). Tu iza sinagoge, nalazio se i rabinov stan. Mr Pavle Orbović, istoričar Gradskog muzeja Vrbasa, kaže da su se tih godina posleratnih masovno iseljavali Jevreji iz Vrbasa, jer i neka Staljinova strategija onda se zasivila na njihovom proterivanju iz SSSR-a, što je naravno u ono vreme odmah bilo obavezujuće i za nas. U međuvremenu se, odmah nakon rata formirala i nova država Izrael u koju su se masovno iseljavali i vrbaski Jevreji.

Nije u boljem stanju kada je u pitanju korov, šipražje i smeće, ni nemačko groblje u blizini jevrejskog koje je nešto starije, datira od kraja 18. veka. Na tom groblju se nalaze mnoga značajna i ugledna imena ondašnjih porodica koje su gradile Vrbas, to naravno važi i za jevrejsko groblje. Jer su oni i zidali i podizali čuvene fabrike poput šećerane, fabrike ulja, sirčeta... Davno se pričalo, sada je to već zaboravljeni priča da je iz ovog nemačkog groblja voljebno nestala spomen ploča kojom je bilo obeleže-

no 150 godina od dolaska Šaba na ovaj prostor. Kako god bilo i koliko se god razlikovala ova dva groblja od godina nastajanja, do ljudi i porodica koje su sahranjivane na njemu istina je jedno, da im je srbina slična ili ista jer služe kao mesto za smeće zaraslo u šipražje i korov. To je velika šteta jer to su mesta istorije našeg grada, i da ima više svesti i savesti danas bi mogla izgledati poput uređenih spomen parkova. Taj izgled groblja, koja se nalaze na samom ulazu u Vrbas iz pravca Sombora i Kule, sve govore o nama, a pre svega o sramotnom odnosu prema istoriji grada kojeg su stvara-

Paradoksi

Na ulazima oba groblja su katanci. Znači ne može se uči, ni dobro slikati, ni videti ništa od šume i smeće. Pitanje je samo ko to može da ulazi i ko to može da baca smeće, kese i razne druge ostatke?

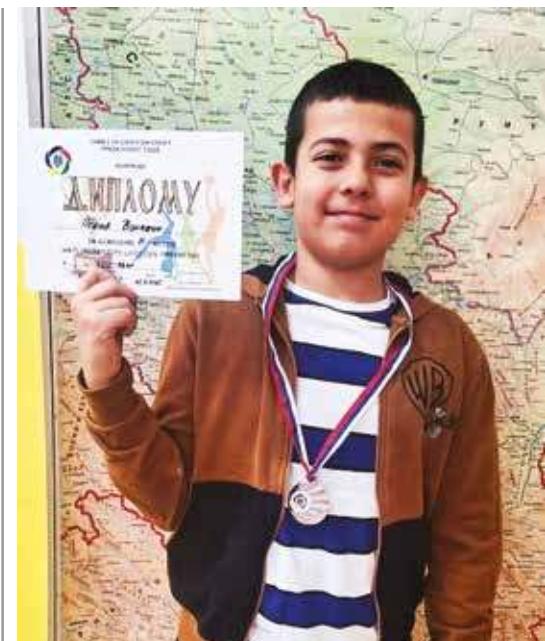
Zapaženi rezultati učenika iz Vrbasa

Dunja Vujović učenica Osnovne škole "Bratstvo jedinstvo" Vrbas, osvojila je medalju na takmičenju u baletu, održanom 15. i 16. marta u Novom Sadu.

Divna Nedović (IV-2, Osnovna škola "Bratstvo jedinstvo"), članica plesnog studija „Creative Dance Studio“ Vrbas, postigla je zapažene rezultate u svojoj kategoriji.

Vukašin Pešić (IV-2, Osnovna škola "Bratstvo jedinstvo"), na regionalnom školskom takmičenju u džudou osvojio je srebrnu medalju.

Na 5. po redu Međunarodnom plesnom festivalu „Svi na Crtu“ održanom u maloj sali Spensa u Novom Sadu, učenice Osnovne škole "Petar Petrović Njegoš", članice plesnog studija "Creative Dance Studio" Vrbas, postigle su zapažene rezultate u svojim kategorijama.

Prvi razred: Nera Vuković I/1, Aneta Delić I/2, Darma Turkić I/3 – ekipno 2. mesto

Drugi razred: Mila Hrutka II/1, solo tačka : 2. mesto

Treći razred: Lara Kovačević, Una Pajić i Eva Ahmetović (III/1), Mila Ćelić III/2 : ekipno 1. mesto i specijalna nagrada besplatno učešće na festivalu 2026.

Četvrti razred: Petra Pejović IV/1, Tara Grubješić IV/3: ekipno 1. mesto i specijalna nagrada besplatno učešće na festivalu 2026.

Šesti razred: Emina Radović VI/2 : solo tačka 1. mesto

Sve čestitke učenicama i „Creative dance studiju“ Vrbas!

Učenici Osnovne škole "Petar Petrović Njegoš" iz Vrbasa, prvaci fudbaleri Armin Ahmetović i Aleksej Vujinović I/1, osvojili su zlatne medalje na takmičenju "I zimska liga 2024/2025", koje je organizovao FK Srbobran, 15. marta.

Prvo mesto na opštinskom takmičenju u futsalu, osvojili su učenici Osnovne škole "Petar Petrović Njegoš" iz Vrbasa. Igrali su u sastavu: Andrija Salamun, Filip Dacić, Filip Zečević, Zoran Jović, Luka Delibašić, Veljko Alargić, Danilo Kovač i Damjan Cebalović. Čestitamo učenicima i njihovom nastavniku Dragutinu Božoviću.

Zoltan Varga, od zanatlije do akademskog umetnika

Kreativnost je put do umetnosti

■ Zoltan Varga, Vrbašanin, najpre je poznat po svom kreativnom radu sa kožom i klasičnim, svedenim, funkcionalno dizajniranim kožnim torbama koje nose brend sa oznakom "zolika torbe". Međutim, posebnim ga čini i to što je završio Akademiju likovne umetnosti u Beogradu, jer filing koji ga u poslednje vreme "radi" jeste umetnost.

Zoltan Varga, svakako jedan interesantan lik, verovatno kao i svi umetnici, ali on ipak na jedan drugi način. Prešao je put od obućara-zanatlije, a onda se od 2011. bavi aktivno izradom kožnih torbi, koje su našle mesta, ne samo kod onih koji su ih kupovali poslednjih deceniju i više, nego i na nedeljama mode u Beogradu, kao i u pojedinim modnim časopisima. Zoltan Varga baš i ne vidi ništa posebno u tome, jer on je radio torbe uvek sa zadovoljstvom, kreativno, gledajući da budu dizajnirane neobično, istovremeno funkcionalno i svedeno. Naravno to se pokazalo kao posao od kojeg je moglo da se živi, ali istovremeno i kao posao gde može da izrazi svoju kreativnost. Za to vreme, kako se to kaže, njega je vukla umetnost, iako bi se mnogi složili sa tezom da je izrada torbi jedna vrsta umetnosti. Ali njega je zanimalo i nešto drugo. Slikanje, rad na presi, grafika, bakropis, čak i vajarstvo neko vreme, sve to ga je privlačilo čak se našao i u jednoj glumačkoj grupi novosadskog pozorišta koje se zvalo "Kameno". Ipak, da krenemo redom, naš sugrađanin je počeo kao obućar-zanatlija, pa je potom krenuo u izradu torbi od kože praveći od toga brend "zolika torbe", ali u međuvremenu je imao snage, želje i volje da posle srednje škole za dizajn kože,

završi Fakultet likovne umetnosti u Beogradu - osnovne studije slikarstvo i master studije na istom fakultetu za grafiku i duboku štampu, tako da je sa zvaničnim školama završio 2018/2023. godine. U međuvremenu Zoltan se iz Beograda sa svojom porodicom, čerkom Lucijom i suprugom Ivom vratio u svoj rodni grad Vrbas, gde se definitivno preselio. Tu planira da se potpuno okrene umetnosti. Slikarstvu, iako i dalje radi kožne torbe uglavnom po narudžbini. Svакако treba reći da se njegova hrabrost ogleda u tome što se okrenuo fakultetu koji je završio, ali sada i umetnosti koja ne donosi neku finansijsku sigurnost. I oni koji studiraju likovnu umetnost su po pravilu dobrostojeći ljudi koji mogu da izguraju materijalno i finansijski svoju karijeru do granice kada bi mogli od toga i da žive. Zoltan kaže: "Ja imam svaku podršku svoju supruge Ive da se upustim u te prave umetničke vode, za koje treba i dosta vremena, strpljenja i prostora, ali prosto ja osećam nekako da svoju kreativnost dopunim nečim drugim, a problem mi je i u tome što ja svašta nešto znam da radim i kao majstor, tako i da mi to odvuče ponekad pažnju na drugu stranu", kaže Zoltan. Već je učestvovao na par kolektivnih izložbi, a prvu

Na instagramu i fejsbuku

Na društvenim mrežama Instagram i Fejsbuk mogu se videti radovi Zoltana Varge i realizacija njegovog brenda "zolika torbe i kaiševi". U našim novinama su slike – radovi novog umetnika u oblasti slikarstva, grafike...

Fascinantnost skulptura

■ **Vajar iz Arilja, gost vrbaske Galerije KC Vrbasa. Veliki broj posetilaca i učenika Osnovne škole „Svetozar Miletić“ i SSŠ „4. juli“ prisustvovali su otvaranju izložbe, koja je dostupna javnosti sve do 8. aprila.**

Otvaranju je prisustvovao veliki broj ljubitelja umetnosti kao i učenika i profesora osnovne škole „Svetozar Miletić“ i SSŠ „4.juli“. Na otvaranju je govorio i sam autor, kao i galeristkinja dr Silvia Jelačić, koja je pozvala prisutne učenike na zajednički kontakt i razgovor sa umetnikom. U neposrednom razgovoru učenici su saznali nešto više o ideji i inspiraciji mladog umetnika, kao i samoj umetnosti i skulpturi. Izložba „Zajedno“ prikazuje prolazak običnog, nesavršenog čoveka kroz teške životne izazove. Bavi se njegovim preispitivanjima i podvojenosti u donošenju odluka, kao i njegovim subjektivnim ose-

ćajem inferiornosti u različitim društvenim ulogama. Kroz ciklus „Zajedno“ predstavljena “defektna” grupa ljudi, čiji fizički nedostaci podsećaju na nedostatke osakačenih vojnika u ratu, drže se zajedno kao celina. Upravo taj momenat zajedništva omogućava oštećenim pojedincima da stoje uspravno i dostoјanstveno podupirući jedan drugog, da razmenjuju komadiće koji im nedostaju i da iznesu na ledjima težinu života, a da pri tom ne padnu. Korak do uspeha ili korak do pada, prikazani u ciklusu „Na korak“ koja se potencijalno završava ciklusom „Džepova punih vetrata“, predstavljaju dva izbora usamlje-

Foto: Dejan Božić

Biografija

Damjan Božović, iz Arilja, rođen je u 1999. godine. Upisuje Fakultet primenjenih umetnosti, smer vajarstvo, 2020. godine. Svoju prvu samostalnu izložbu održava u svom rodnom gradu nakon treće završene godine studija. Osnovne studije završava diplomskom izložbom na kojoj dobija nagradu ULUPUDS-a za skulptursko ostvarenje.

“Pesniče naroda mog”- 55. Opštinska smotra recitatora u Vrbasu

Lepo govorenje stihova

■ **Na smotri je učestvovalo preko 70 učenika svih uzrasta. Predrag Momčilović, profesor na Akademiji umetnosti u Novom Sadu i predsednik Saveza dramskih umetnika Vojvodine bio je jedan od članova žirija.**

Učenici su bili podeljeni u mlađi uzrast od 1. do 4. razreda osnovne škole, srednji od od 5. do 8. i stariji od 1. do 4. razreda srednje škole. Učenike je pozdravio Milan Glušac, predsednik opštine i Bojan Periz, direktor KC Vrbasa, koji je organizator smotre. Na Zonsku smotru su se plasirali u Kategoriji mlađi uzrast: Tatjana Besermenji – mentor Tijana Malović iz KC Vrbasa; Lara Gubaš - mentor Marija Poldruhi, O.Š. “Bratstvo jedinstvo” Kucura; Lenka Eremin—mentor Biljana

Beganović -O.Š. “P.P. Njegoš”, Vrbas; Ema Gubaš-mentor Jelena Ruskovski, O.Š. “B. jedinstvo”, Kucura; Lara Kovacević- Biljana Begović, O.Š. “P.P.Njegoš”, Vrbas: Milica Mirković – mentor, Tijana Malović, KC Vrbasa; Oliver Radojević, mentor Radmila Sapun, O.Š. “P.P. Njegoš”, Vrbas; **Kategorija srednji uzrast:** Nikolina Begović, mentor Tijana Malović, KC Vrbasa; Lenka Vučković, mentor Tijana Malović, KC Vrbasa; Jana Kilibarda, mentor Slavica Veličković, O.Š.”P.P.Njegoš,Vrbas; Ivana Todorov, mentor Tijana Malović, KC Vrbasa. **Kategorija stariji uzrast:** Ena Grakovac, mentor Jelena Vujović, Gimnazija “Ž. Zrenjanin”, Vrbas: Mia Janjić, mentor Jelena Vujović, Gimnazija “Ž.Zrenjanin”, Vrbas; Natalija Predović, mentor Tijana Malović, KC Vrbasa; Višnja Bećić, mentor Mladen Đuričić, Gimnazija “Ž.Zrenjanin”; Tatjana Radović, mentor Jelena Vujović, Gimnazija “Ž.Zrenjanin”, Vrbas; Valentina Rudij, mentor Jasmina Milić, Gimnazija “Ž.Zrenjanin”, Vrbas: Jana Martić, mentor Jelena Vujović, Gimnazija “Ž.Zrenjanin”, Vrbas. KC Vrbasa kao organizator se zahvalio svim učesnicima Opštinske smotre i njihovim mentorima, kao što je čestitao i recitatorima koji su se plasirali za Zonsku smotru.

Foto: Dejan Božić

Dečija ustanova postoji skoro sedam decenija

Jubilej vredan pažnje

■ **PU “Radost” obeležila je Dan ustanove i 69 godina postojanja svečanom priredbom u hali sportova u Srbobranu.**

Učestovala su deca iz svih vrtića koji su zajedno sa svojim vaspitačicama pripremila program koji su aplauzima nagradili okupljeni roditelji i rodbina dece koja su ponutili tribine hale. Prisutne u hali u ime ustanove pozdravila je direktorka, Biljana Bajić: „Danas slavimo naš Dan, 69 godina postojanja Preškolske ustanove ‘Radost’. Svi ovi godina, a tako i danas, trudimo se da poboljšavamo kvalitet rada naše ustanove, da se stručno usavršavamo, pratimo novine u obrazovanju i vaspitanju, unapređujemo uslove rada i izlazimo u susret deci i roditeljima. U skladu sa tim, proširujemo obim delatno-

sati, tako trenutno u našoj opštini imamo celodnevni boravak u sva tri naseljena mesta, u čak sedam vrtića“, kazala je Bajićka i dodala: „Od ove godine u vrtiću ‘Barbi’ imamo celodnevni boravak na mađarskom jeziku, kao i u vrtiću ‘Palčić’, gde je otvorena i jaslena grupa za decu od godinu dana starosti, a u planu nam je da otvorimo potpuno novi, deseti objekat, koji će biti isključivo namenjen toj najmlađoj deci, kako bismo se rešili lista čekanja. Direktorka se zahvalila opštini Srbobran i predsedniku opštine Radivoju Debeljačkom za kontinuirano zalaganje i podršku svim vrtićima i zaposlenim u njima.“

Opštinska smotra recitatora „Maksim Jeknić“ u Kuli

Očuvanje jezika i kultura govora

■ Na smotri je nastupilo 30 recitatora iz opštine u tri kategorije, mlađi, srednji i stariji uzrast. Pobednici su se plasirali na Zonsku smotru koja će se održati u Baču za predstojeći vikend.

Važna je i diktacija

Organizacioni odbor 57. Opštinske smotre "Maksim Jeknić" doneo je odluku da se od ove godine dodeljuje Nagrada za najbolju diktiju, koja nosi ime nedavno preminule Slobodanke Nastasić, u znak sećanja na nju, nezaboravljajući njen nemerljiv doprinos prema umetnosti recitovanja u opštini. Prva dobitnica ove nagrade je recitatorka Sara Nikolić. Smotra je održana u organizaciji opštine Kula, KC Kula i I Saveza umetničkog stvaralaštva amatera Vojvodine.

Smotra recitatora u biblioteci u Srbobranu

Negovanje lepe reči

■ Na Opštinskoj smotri recitatora je učestvovalo 56 učenika. Takmičenje je organizovano u tri uzrasne kategorije: mlađi uzrast (od prvog do četvrtog razreda osnovne škole), srednji uzrast (od petog do osmog razreda osnovne škole) i srednjoškolski uzrast.

Nažalost, ove godine na smotri nije bilo učesnika iz Turije, kao ni prijava iz gimnazije, i pored toga pred stručnim žirijem je bio težak zadatak. Žiri je pažljivo ocenjivao nastupe mlađih recitatora, a u njegovom sastavu su bili: Čila Balaž – prevodi-

Leon Šoltiš (3. razred), Sara Marjanski (6. razred) i Anastasija Nićetin (7. razred). Da je uvek lepo biti deo jednog ovakvog okupljanja, priznaučam je Goran Blagojević, posebno je ovaj događaj važan, a ko se zna da živimo u vremenu društvenih mreža, u vre-

primećujem kod velikog broja dece i to je nešto što može da se popravi radom, a naravno da ima tako talentovane dece koja pokazuju da bi sutra mogli biti velika u nekom od poslova koji podrazumevaju javni nastup, treba samo da nasta-

lac, Vesna Krstić – učiteljica u penziji, i Blagojević Goran – pesnik. Po njihovoj odluci, opština Srbobran na Zonskoj smotri recitatora u Baču, koja će biti održana 29. marta, predstavljaće četvero najboljih: Maša Šabović (3. razred),

menu nedostatak romantike, pa i toga što deca imaju tremu od javnog nastupa, rekao je. „Pesma se mora osetiti, treba da prožima osobu dok je izgovara, a ne samo da je izdeklamuje kao tablicu množenja. To su stvari koje

ve putem kojim su pošli. Sve ukupno, smotra recitatora je jedno lepo i simpatično druženje, deljenje dobre energije, i samo se nadam da ćemo sledeće godine imati malo više kandidata“, ocenio je smotru pesnik Blagojević.

Selektor smotre, Predrag Momčilović, glumac SNP i redovni profesor na Akademiji umetnosti u Novom Sadu, sa stručnim konsultantima – dr Aleksandrom Mudrim za ruskiji jezik, Marijom Pastor za mađarski jezik i Jaroslavom Kombiljom za ukrajinski jezik – doneo je odluku o plasmanu na Zonsku smotru recitovanja u Baču. U revijalnom delu, publika je imala prilike da uživa u nastupu Bojane Stupar, pesnikinje iz Novog Sada. Pobednici: mlađi uzrast: Danijela Ramač – 1. mesto, Oleg Katona – 2. mesto, Sara Bodrožić – 3. mesto. Plasman obezbedili i Ivana Ivanković, Ema Živković i Valentina Novta. Smotra je pružila priliku mladim talentima da pokažu svoje veštine i ljubav prema recitovanju, doprinoseći kulturnom razvoju i očuvanju jezika i kulture govora.

recitatori Anja Beronja, Kristina Ramač i Mihajlo Tokarek. Srednji uzrast: Mia Kecmanović – 1. mesto, Milena Ramač – 2. mesto, Laura Afić – 3. mesto. Plasirali se i recitatori Veljko Savić, Vasilije Bodrožić i Luka Šćepanović. Stariji uzrast: Jana Varga – 1. mesto, Sara Nikolić – 2. mesto, Nikola Čizmar 3. mesto. Plasman obezbedili i Ivana Ivanković, Ema Živković i Valentina Novta. Smotra je pružila priliku mladim talentima da pokažu svoje veštine i ljubav prema recitovanju, doprinoseći kulturnom razvoju i očuvanju jezika i kulture govora.

U Likovnoj galeriji KC Kula izložba slika „Monokromatska simfonija“

■ Autor izložbe je Mišel Bartulov. Izložbu je otvorila Una Kapetan, profesorka srpskog jezika, izložba je otvorena do 30. marta.

Autor Mišel Bartulov rekao je da je inspiraciju crpeo iz radova svog dede koji se jedini u porodici bavio slikarstvom, pa je ponosan što nastavlja njegovim putem. Bartulov je istakao i da deo inspiracije pronalazi na društvenim mrežama, ali da je vremenom stvorio neki svoj lični i autentičan stil.

Obrativši se građanima kazao je da je pre šest godina planirao prvu izložbu ali zbog nekih nepredviđenih okolnosti ta izložba je bila odložena. Od tada je istraživao, obišao veliki broj gradova i galerija, upoznao mnoge umetnike i dobio raznorazne savete koji su mu dosta pomogli.

„Teme mog stvaralaštva ujedno predstavljaju želju za unošenjem novina u svet umetnosti.

Na izložbama koje sam obišao nisam nailazio na ovakve radove i želeo sam da stvorim tri stvari u jednoj. Izabrao sam velike formate i crno belu tehniku i, naravno, da to bude u akrilnom slikarstvu.

Kada je reč o naslovu izložbe, pojma monokromatski označava slikanje u jednoj boji i ja sam izabrao da to bude crna boja a kao neutralnu koristio sam belu boju da bi dobio sve nijanse crne boje i da bi stvorio sva ova dela“, rekao je autor.

Slikar Ivica Arandus kolekcija „Diseldorf - Tivat“ o kojoj se doskoro malo znalo u Crnoj Gori

Važna djela konačno izronila iz mraka depoa

■ Poslije otvaranja prve izložbe, 2004. godine, kolekcija je završila u depou muzeja i tamo ostala punih 14 godina.

Značajan jubilej - 20 godina od donacije kolekcije „Diseldorf - Tivat“ - nedavno je obilježen u JU Muzej i galerija u Tivtu. Kolekcija je nastala zahvaljujući zalaganju tivatskog slikara Ivice Arandusa koji je dugo živio i radio na relaciji Diseldorf - Tivat.

On je prikupio i poklonio sve rade Tivtu, a kolekcija je postala trajno vlasništvo Muzeja i galerije Tivat od 2004. godine, kada je i prvi put prikazana u cijelosti.

Poslije otvaranja izložbe kolekcija je završila u depou muzeja i tamo ostala 14 godina.

Za vrijeme mandata direktorice Jelene Bujišić-Bošković kolekciji je dodijeljena jedna etaža muzeja za stalnu postavku.

Arandus je za Pobjedu istakao da je zbirku mogao u najmanju ruku da utrostruči jer mu se puno novih umjetnosti

ka javljalo sa željom da i oni daju neko svoje djelo muzeju.

„Djela su po ugovoru data za stalnu postavku, međutim, kako ta odredba nije ispostovana u tih 14 godina, nije sam želio više da prikupljam nova djela. Ova zbirka je zamisljena kao temelj nekom novom muzeju savremene umjetnosti u budućnosti Tivta“, kazao je Arandus.

On je podsjetio da je kolekcija prvi put bila prikazana u cijelosti u ljeto 2004. go-

dine, kad je i stigla u Tivat.

„Na samo otvaranje je došlo puno umjetnika iz Njemačke, zajedno sa kolezionari-ma i galeristima.

Po prvi put su se ovdašnjoj publici predstavili glumci Kabuki teatra iz Tokija, koji su sa nama doputovali u čast otvaranja ove kolekcije.

Publika je prihvatala ovaj događaj sa oduševljenjem. Bila su izložena 94 djela od 72 umjetnika“, istakao je Arandus.

Községi szavalóverseny tartottak Szenttamáson

■ Az alsós és a felsős korosztálóból két-két versmondó jutott ki a körzeti szemlére.

A Népkönyvtár szervezésében kedden Szenttamáson megtartották a községi szavalóversenyt, amelyen a nádai Momčilo Tapavica, a helyi Vuk Karadžić és a Jovan Jovanović Zmaj általános iskola tanulói léptek fel a Blagojević Goran, Krstić Vesna és Balázs

neveztek be, a felsősök 22-en voltak. Mind a két korcsoportból 2-2 diák jutott tovább. Az alsósoktól Šabović Maša és Soltis Leon (mindketten harmadikosak), a felsősök kategóriájában pedig Marijanski Sara (6.osztályos) és Nityetin Anasztázia (7.osz-

gébb produkciókat láthatott a zsűri. Ennek ellenére látszott a fellépőkön, hogy igyekeztek, csak biztatni kellett őket, hogy jövőre még magabiztosabban szerepeljenek.

– Kilenc magyar szavalat hangzott el az alsós kategóriában. Voltak jó szavalatok, viszont látszott, hogy az elsősök még nagyon kezdők, fellépéskor picit megijednek, halkan mondják a verset, de szerintem jövőre sokkal bátrabbak lesznek. Szomorú, hogy kevés gyerek nevezett be, Turiáról és a gimnáziumból például senki sem jelentkezett, pedig korábban mind a két iskolából kiváló szavalók érkeztek. A felsősök kategóriájában négy szavalatot hallottunk magyar nyelven. A zsűri általában úgy dönt, hogy egy magyar és egy szerb szavaló jut tovább – nyilatkozta a verseny követően Balázs Csilla, zsűritag.

Forrás: Magyar Szó, Paraczky László

Csilla összetételű zsűri előtt. – Az idei versenyen nem vettek részt a turiai iskolások, és a középiskolából sem érkezett benevezés. Ezúttal 56 résztvevője volt a községi szavalóversenynek, az alsósok korcsoportjából 34-en

tályos). Ők négyen képviselik községünket a március 29-én sorra kerülő körzeti szavalóversenyen – mondta Pintér Andrea, a könyvtár igazgatója, és hozzátte, hogy az idén kevesebb gyerek jelentkezett, valamint a szokásosnál gyen-

Великодній піст

Великий піст триває до 19 квітня та складається із семи пісничих тижнів та двох частин – це Свята Чотиридесятниця і Страсна Седмиця тобто останній тиждень перед Великоднем. У нашому народі піст дуже поважався як складова української народної традиції. Піст слугує виробити певну постійність у своїх постановах чи поглядах. Дотримуватися правил Великоднього посту, духовних звичаїв та статуту молитви або ні є особистий вибір кожної людини. Це залежить від сили віри і бажання морального тайфізичного очищення, а також зміни способу життя, в першу чергу, в духовному плані. Саме під час посту у людини є можливість

по-новому поглянути на себе, змінити життя на краще – стати добрішим, чутливішим, навчитися прощати і більше уваги надати рідним і близьким.

Піст по-сутті є стримання. Це значить вміти володіти собою, перемагати свої недобрі вчинки пристрасті. Коли ми постимо віддаємо більшу увагу нашій душі і духовному життю. Тілесний піст корисний і для здоров'я, і допомагає людині духовно змінюватися. Духовний піст полягає в стриманні себе від поганіх думок, поганих слів і дій, а натомість в збільшенні всього, що пов'язане зі служінням близькому, любов'ю та збільшенні добрих діл.

Василь Дацишин

Стефанови Афичови

подаравани електрични кочик

■ Фамелії Афичових, 17. марта приихтане приємне несподіване кед им двойо представники Здруженя „Пайташ зоз Драги – вожаче зоз шерцом“, у провадзеню зоз нашима огњогасцами, принесли електрични инвалидски кочик и подаровали го їх синови Стефанови.

Дароване организоване дзекуюци членом Добродзечного огњогасного дружтва – братом Зоранови и Деянови Иличовим и Елемирови Надьови, а донацију обезпечел Саво Миланович зоз Шведской. Здружене „Пайташ зоз Драги – вожаче зоз шерцом“ чишилі вецей як 500 вожачох камиона, пейц роки дарую пакецики дзецим своіх погинутих, або чежко хорих колегох, а по треци раз того року организовали акцию „Конвой зоз шерцом“ кед за 14 дні, под час новорочних шветох, преходзели праз цалу Сербию, та и Керестур, и дзелели дзецим лакотки и пакецики. У конвою, того року, по першираз нашли ше и керестурски огњогасци зоз своім камионом, а

Рутенпрес

**Domovi zdravlja u Vrbasu i Srbobranu
deo akcije „Otvorena vrata“**

Edukacija o vakcinisanju protiv HPV je prvi korak

■ Akcija „Otvorena vrata“ u okviru koje se sprovodi vakcinacija dece protiv HPV virusa sprovodi se u domovima zdravlja u Vrbasu i Srbobranu. Tokom trajanja akcije, vakcinacija će se sprovoditi bez prethodnog zakazivanja, obuhvatiće decuoba pola, uzrasta od 9 - 19 godina, kako one koji tek započinju vakcinaciju tako i one koji nastavljaju već započetu vakcinaciju.

HPV je skraćenica za humani papiloma virus. To su određeni virusi koji pripadaju istoj grupi. Postoji više od 100 različitih vrsta HPV-a, a zaraženi obično nemaju simptome. Od pojedinih vrste virusa mogu da izrastu bradavice na rukama, stopalima, genitalijama ili u ustima. Većina uglavnom ne zna da je zaražena, njihovi organizmi se oslobođe virusa bez lečenja. Visokorizične vrste HPV virusa mogu da dovedu do atipičnog umnožavanja ćelija u tkivu, a to dalje može da uzrokuje kancer. Veoma je lako zaraziti se, pošto se prenosi čak i blagim dodirom. Gotovo 80 odsto ljudi je izloženo HPV-u do 25 godine. U većini slučajeva, zaraza traje od 18 meseci do dve godine. Veoma često do zaražavanja

dolazi tokom seksualnog kontakta. Poslednjih nekoliko godina i u Domu zdravlja "Veljko Vlahović" deca od 9 do 19 godina mogu da dobiju HPV vakcunu. "Tokom trajanja akcije, vakcinacija će se sprovoditi bez prethodnog zakazivanja, obuhvatiće decuoba pola, uzrasta od 9-19 godina, kako one koji tek započinju vakcinaciju tako i one koji nastavljaju već započetu vakcinaciju. Akcija "Otvorena vrata" se sprovodi u prostorijama dečijeg odeljenja Doma zdravlja "Veljko Vlahović" Vrbas od 17-30. marta 2025. godine radnim danima od 10-16 h, subotom od 10-15 h i nedeljom od 7-10 h. Apelujemo na roditelje i decu da se odazovu u što većem broju jer je vakcina protiv humanog pa-

piloma virusa na ovaj način lako dostupna a sa preventivno zdravstvenog aspekta veoma značajna i korisna za samog pojedinca i društvenu zajednicu. Nadamo se da će uskoro biti stavljen u red obaveznih vakcina u našoj zemlji za određeni uzrast, te će se i sam odaziv time povećati i doprineti većem sprečavanju obolevanja od bolesti izazvanih humanim papiloma virusom pa samim tim i neželjenih posledica. Vakcina se bez dileme može primiti i u starijem uzrastu ali ne o trošku RFZO-a" kaže dr Brajana Nikolić, epidemiolog Doma zdravlja "Veljko Vlahović" Vrbas.

Prema rečima dr Svetlane Rajak, pedijatra u Domu zdravlja "Dr Đorđe Babić" Srbobran, prevencija je najvažnija i najznačajnija kod svih mogućih zaraznih bolesti, tako isto i za HPV. „Roditelji su vrlo skeptični za ovu vakcunu zato što je to nova vakcina, ali ja im kažem da je današnje vreme drugačije u odnosu na pre 10, 20, 30 godina, da naša deca često rano stupaju u seksualne odnose i da je iz tih razloga važno da deca stvaraju antitela na HPV virus. Bitno je da prime ovu vakcunu koja ima upravo devet najonogenijih virusa. Jako je važno da roditelji vakcinišu i svoje čerke i svoje sinove zato što je HPV virus najčešća polno prenosiva infekcija. Bitno je da se pre stupanja u seksualne odnose vakcinišu. Ova vakcina je bezbedna i od 2006. godine se primenjuje u Svetu. Australija je potpuno vakcinisana i za 20 godina karcinom grlića materice će biti tamo potpuno iskorenjen. Godišnje 660 hiljada žena oboli od karcinoma grlića materice, a preko 350 hiljada završava se smr-

ću. U Engleskoj su rađene studije koje su pokazale da se kod tinejdžera za 58 odsto smanjio broj kondiloma na genitaljama kako devojčica tako i dečaka. Tako da je jednako važno da se oba pola vakcinišu. U Srbiji je poslednjih godina povećan broj pacijenata koji oboljevaju od karcinoma laringa, odnosno grkljana. Sve to nam ukazuje da je vakcinisanje veoma značajno. Važno je napomenuti da je vakcina bezbedna i da nema nus efekata", rekla je dr Svetlana Rajak i dodala "Roditelji u bilo koje doba dana da po-

zovu i dobiju sve informacije o vakcini. Uvek roditeljima kažem da sam ja svoju decu vakcinišala".

Vakcina protiv HPV-a se u svetu koristi već skoro 15 godina i tokom praćenja vakcinacije u zemljama koje su počele proces imunizacije, uočena je visoka bezbednost i efikasnost vakcine, pa je Svetska zdravstvena organizacija kategorisala vakcincu kao ekstremno bezbednu. U Srbiji je uvedena besplatna vakcina za decu uzrasta od devet do 19 godina, vakcina protiv HPV-a nije obavezna, već preporučena.

Apel roditeljima i deci

"U okviru obeležavanja marta kao meseca borbe protiv raka, a imajući u vidu pozitivna iskustva iz prethodnih akcija, Dom zdravlja "Veljko Vlahović" Vrbas u organizaciji školskog dispanzera Dečijeg odeljenja i odeljenja epidemiologije, a po instrukcijama Instituta za javno zdravstvo Vojvodine i njegovog Centra za kontrolu i prevenciju bolesti, organizuje akciju 'Otvorena vrata' radi sprovodenja vakcinacije dece protiv HPV. Apelujemo na roditelje i decu da se odazovu u što većem broju jer je vakcina protiv humanog papiloma virusa veoma značajna kako za samog pojedinca tako i za društvenu zajednicu", poručila je dr Brajana Nikolić.

Vakcina može da spriči zarazu

HPV vakcina je najefikasnija kada je devojčice i dečaci dobiju pre nego što dođu u kontakt sa virusom. To je zato što vakcina može samo da spriči zarazu, a ne može da ukloni virus iz organizma kada on jednom uđe u njega. Ovaj virus je toliko rasprostranjen da je nužno sprovesti vakcinaciju mladih pre nego što oni postanu seksualno aktivni.

Prodajem rasad limuna

Drogajem veliko biljke limune

Cenovnik usluga BAČKA PRESS - OKO NAS za 2024. godinu

Regionalne novine **Bačka Press**, pokrivaju teritorije opština Vrbas, Kula, Srbobran i Mali Iđoš u tiražu od 4.000.

Portal www.okonas.info, svakodnevno se ažurira.

Sajt OKONAS.INFO proizvodi i pravovremeno plasira sve informativne sadžaje sa područja opštine Vrbas, vesti, objave, saopštenja i slično i ima godišnju posećenost od blizu 805.000 poseta, ili 193.000 posetilaca.

Na mesečnom nivou, sajt beleži oko 80.000 poseta.

Na Fejsbuk stranici ovaj sajt i informacije prati 1900 lica, s trendom stalnog rasta, a nedeljni doseg prelazi 20.000 klikova na objave.

Cene podrazumevaju objavljivanje po jednom broju novinskog izdanja i mesec dana na sajtu www.okonas.info. Regionalne novine objavljaju se dva puta mesečno. Ukoliko se saradnja odnosno ugovor o oglašavanju sklopi za šest meseci unapred popust je 10%, a za ugovor na godinu dana 20%.

Posebna cena za izradu reklame, koju dobijate u trajno vlasništvo je 6 000 dinara.

	Jedna boja	Pun kolor
Zakup cele strane	46.000,00	76.000,00
Zakup 1/2 strane	32.000,00	45.000,00
Zakup 1/4 strane	18.000,00	32.000,00
Zakup 1/8 strane	10.000,00	18.000,00
Zakup 1/16 strane	6.000,00	11.000,00
Markica na naslovnoj strani		18.000,00
Markica na unutrašnjoj strani	6.000,00	10.000,00
Umrlica i pomeni do 30 reči	2.000,00	
Zahvalnice i pomeni do 30 reči	2.000,00	
Mali oglas do 30 reči	1.500,00	
Uokviren mali oglas	2.500,00	

Dimenzijske reklame:

53 x 77 mm
108 x 77 mm

1/4 strane	108 x 157 mm
1/2 strane	218 x 157 mm
cela strana	218 x 315 mm

Napomena; Reklame i saopštenja treba uplatiti avansno na račun Agen-cije za izdavanje novina i portala "Bačka Press - OKONAS.INFO".

Tekući dinarski račun broj: 325-9500600002048-17

Vojvodjanska banka - OTP group

Hotel Bačka

 www.hotelbqcka.rs Hotel "Bqčka"

www.okonas.info

BAČKA PRESS

Kuglašice Vrbasa najbolje u gostima Ubedljiva pobeda

■ Rezultatom 7 na prema 1 kuglašice "Vrbasa" pobedile su ekipu domaćina "Dolina" iz Padine kod Kovačice. Ubedljivom pobedom ženska šestočlana ekipa KK "Vrbasa" se našla na 3 mestu, sa šansom da osvoje 2 mesto Prvenstva. Muška ekipa je pobedila kuglaše "Slobode" iz Stare Moravice.

Takmičenje se odvijalo u I Ligi Srbije grupa Vojvodina- prvenstvena utakmica 12. kolo sa domaćom ekipom "Dolina" iz Padine. Nedeljko Obrovački, potpredsednik Kluba kaže da je ovo odličan

iznad svega profesionalnog treninga, naših trenera sa nama, tako da smo bile uigrane i jednako dobre, jer smo ozbiljno radile i pripremale se za ovu utakmicu", kaže Duška. Na istom

uspeh, jer otvara mogućnosti da kuglašice "Vrbasa" osvoje drugo mesto u prvenstvu. "Sve igračice, njih šest igralo je sjajno- fenomenalno i pokazale su da je to uigrana i dobra ekipa jer rezultat je bio takav-ubedljiva pobeda rezultatom sedam na prema jedan", podvlači Obrovački. Oboren je 3.169 čunjeva, a od toga samo kuglašica Duška Obrovački je oborila 562 čunja, koja je bila i najbolji igrač utakmice. "Ovo je rezultat dobrog, upornog,

takmičenju bila je uspešna i muška ekipa kuglaša, koja je pobedila ekipu "Slobode" iz Stare Moravice, rezultatom 4,5 na prema 3,5.

Trenutno muška ekipa zauzima peto mesto Prve lige Vojvodine. Najbolji igrač utakmice bio je Željko Radovanji rezultatom 557 obojenih čunjeva i Janoš Jagić. "Rezulta jeste bio tesan, ali i zanimljiva igra, jer se do zadnjeg momenta nije znalo ko će pobediti", kaže Obrovački.

CFK Drago Jovović

Panonska 2, 21460 Vrbas

www.cfkvrbas.com

FOTO VEST

Uspešni džudisti

Školsko prvenstvo Srbije 2025 u Džudu održano je u Beogradu 13. marta. Takmičari Džudo Klub Tori Vrbas koji su osvojili medalje: Katarina Grdan, Vanja Petrović i Vladan Keleman, dok su 5. mesto osvojile Lenka Vučković i Andjela Bubanja. Una Đukić se odlično borila. Trener na takmičenju Rahman Vladimir. Jedan od sudija na takmičenju Rahman Goran.

Tradicija ženske košarke u Srbobranu

■ Za Ženski košarkaški klub "Srbobran" takmičenje u Drugoj ženskoj ligi Srbije završeno je 16. marta. Utakmicu sa kruševačkim OKK "Bagridala" Srbobranke su rešile u svoju korist, rezultatom 57:56.

Bila je to krajnje neizvesna utakmica, jeste srbobranički sastav uspevao da zadrži vođstvo kroz veći deo meča, ali nikad sa više od 7 poena prednosti, a više puta je do lazilo do izjednačenja, da bi na kraju pobednika rešila Jelena Curaković, preciznim šutom s linije penala. Od 11 košarkašica koje su dobitne poverenje trenera i ostvarile minute u igri, njih 7 je pogodilo šutove, tek 3 devojke su imale dvocifren učinak, a

"Nismo zadovoljni kako smo igrali, ali smo srećni što smo sezonu okončali pobedom. Nije manjkalo želje, ali smo imali loše procente šuta, te je bilo teško da napravimo osetniju prednost i privедemo utakmicu mirno kraju. Igramo sa posebnom energijom kod kuće, čak i u uslovima kada ne igramo najbolje što možemo, kao danas, ostvarujemo pobede, te smo dobili 5 od poslednjih 6 utakmica na domaćem terenu i

Hvala našoj vernoj publici na podršci tokom cele sezone. Kao kruna ove sezone je bila velika podrška našoj igračici Jeleni Curaković da pogodi slobodno bacanje za pobedu na sekund i po do kraja utakmice i sezone, i tako pošalju lepu sliku iz Srbobrana košarkaškoj Srbiji.

Veliko hvala prijatelju našeg kluba i sponsoru ekipe Nemanji Perendiću, njegovoj piceriji Picante i njegovom osoblju, koji su

one su Jelena Ćurčić sa 11 poena, Andjela Virag 10 poena, 1 trojka, i Jelena Curaković 10 poena i 10 skokova - novi double-double. Poene su još davale: Milica Jovanović 8, Danijela Grahovac 7 (1 trojka), Aleksandra Janković 6 (1 trojka), i Sanja Dunderski 5 postignutih poena. Ocenu poslednje utakmice u sezoni dao je trener seniorskog tima ŽKK "Srbobran", Nikola Krga.

time završili sezonu u sredini tabele. Ono što je važnije od svega je da tradicija ženske košarke u Srbobranu nastavlja da živi, ove devojke su za primer svima, svojim ponašanjem i načinom na koji igraju i vole košarku, i kontinuirano inspirišu generacije mlađih devojčica da se bave košarkom i sportom i da veruju da mogu biti uspešne u njemu.

nas ugostili nakon utakmice i počastili za kraj sezone, na sopstvenu inicijativu.

Što se tiče naših daljih planova, mi ćemo nastaviti da treniramo, i nadamo se da ćemo sledeće sezone uspeti da podignemo lestvicu za još jedan stepenik i budemo još bolji", u svom maniru, s puno optimizma i entuzijazma govorio je trener Nikola Krga.

Dvonedeljne škole engleskog jezika i turistička poseta Americi i Velikoj Britaniji

Škola 'Andy and Jo' Vrbas
Informacije: 0600 79 21 00

SOBE

JEDNOKREVETNE, DVOKREVETNE,
SOBE SA FRANCUSKIM LEŽAJEM,
APARTMANI...

SALE

KAPACITETA
30, 100, 200 I 400 MESTA

SALONI

ZA SEMINARE, SASTANKE,
BANKETE, PREZENTACIJE...

HOTELSKA USLUGA NA BAZI
PANSIONA, POLUPANSIONA,
NOĆENJE SA DORUČKOM
I DNEVNIM ODMOROM

AD "Central", Hotel Bačka

Maršala Tita 92, 21460 Vrbas

hotelbacka@ssbb.rs

021 707 376, 021 707 900

Hotel Bačka

BAČKA PRESS

Info: 061 31 93 365, 062 317 441

papović
Poliklinika

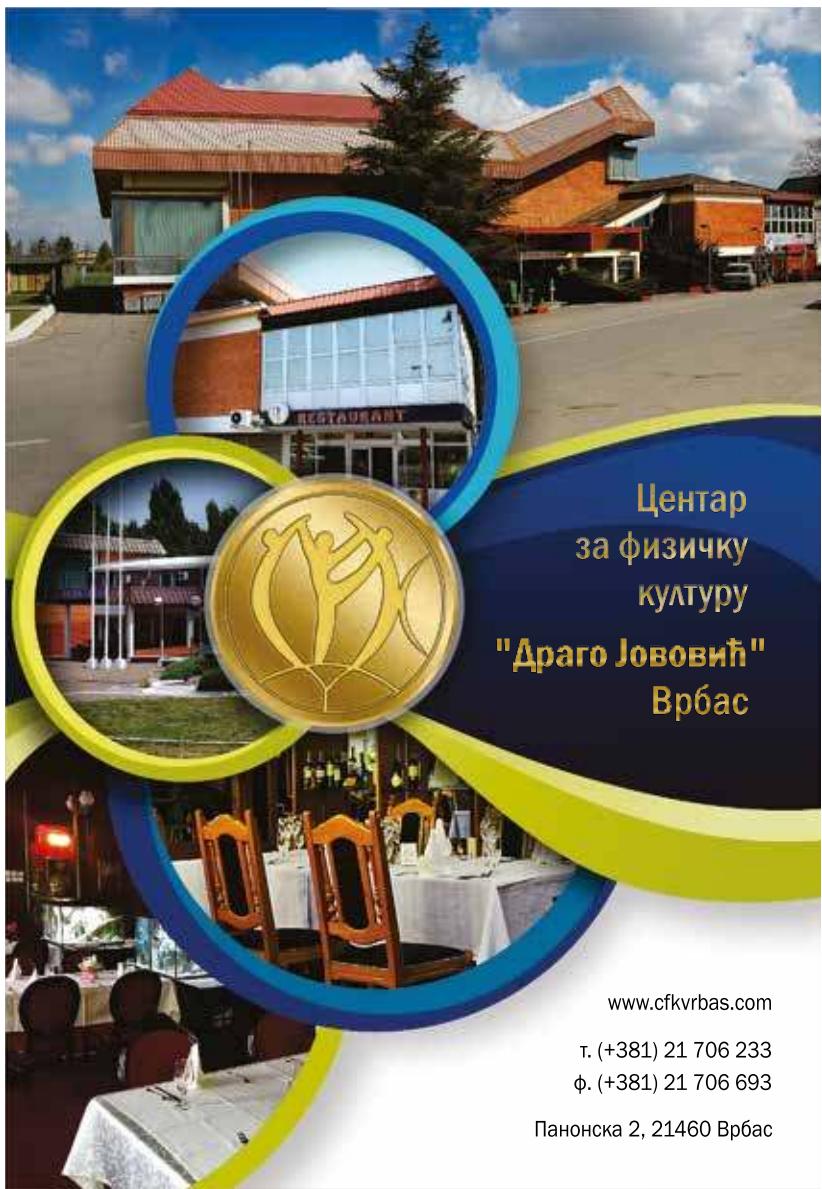
dr Ružica Papović spec. med. mikrobiologije
21460 Vrbas, Njegoševa 2

papoviclab@gmail.com

Tel: 021 703 444

mob: 062 703 444 mob: 063 567 826

**Radno vreme: svakog radnog dana od 7 do 19 časova
subotom od 7 do 13 časova**

NALEPNICE BROŠURE VIZIT KARTE FLAJERI PAPIRNE KSE
PODMETAČI ZA ČAŠE KNJIGE KOVERTE POZIVNICE FASICKLE HEMIJSKE
UPALJAČI BLOKOVSKA ROBA KALENDARI MEMORANDUMI ROKOVNICI NOVINE
KATALOZI KOMERCIJALNA AMBALAŽA PLAKATI ČESTITKE PAPIRNE KOCKE